

Asia: VN/10574/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Voimaa Tuulesta -koalitio kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteveroista annetun lain muuttamisesta.

Voimaa Tuulesta on Suomessa toimivien tuulivoimayhtiöiden yhteenliittymä, joka haluaa edistää maatuulivoiman rakentamista Suomeen. Yhtiöt ovat valmiita investoimaan yhteensä yli 4 miljardia euroa uuteen maatuulivoimaan Suomessa. Koalition jäsenyrityksiä ovat ABO Energy, Energiequelle, Eurowind Energy, UBRE Wind, Valorem Energies ja Infinergies.

Esitysluonnoksessa lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että konesaleissa käytettävän sähkön vero siirrettäisiin alemmasta sähköveroluokasta II yleiseen sähköveroluokkaan I, jonka vero on 2,24 senttiä kilowattitunnilta. Alemman sähköveroluokan vero on 0,05 senttiä kilowattitunnilta, joten ehdotetut muutokset nostaisivat konesaleissa käytettävän sähkön veroa 2,19 senttiä kilowattitunnilta.

Voimaa Tuulesta vastustaa esitettyä muutosta, sillä se heikentää Suomen kilpailukykyä datakeskusinvestointien houkuttelussa. Liian nopeasti ja puutteellisen tilannekuvan pohjalta valmisteltu veromuutos uhkaa karkottaa Suomesta puhtaan siirtymän investointeja ja heikentää investointiympäristöä myös uusiutuvan energian osalta.

Sähköveroluokka I on suunnattu kotitalouksille, palvelusektorille ja muulle ei-teolliselle toiminnalle, kun taas veroluokka II on tarkoitettu nimenomaan teolliselle toiminnalle. On varsin heikosti perusteltua, miksi datakeskusteollisuus siirrettäisiin eri sähköveroluokkaan kuin muu, yhtä lailla teollinen toiminta.

Datakeskusteollisuus on suurin kasvava teollisuudenala Suomessa ja tuo uusia puhtaita investointeja Suomeen. Datakeskusteollisuus luo kysyntää uusiutuvalla energialla ja edistää Suomen hiilineutraalisuustavoitteita. Datakeskukset voivat myös toimia joustavana kuormana sähköverkossa ja auttaa tasapainottamaan uusiutuvan energian tuotantoa. Datakeskusten tuottamaa hukkalämpöä taas voidaan käyttää kaukolämmön irrottamiseen polttoon perustuvasta energiantuotannosta.

Suomeen tällä hetkellä suunnitellut datakeskusinvestoinnit tuovat tuhansia työpaikkoja rakennusvaiheessa ja keskusten toiminnan aikana. Keskukset tuovat sähköveron ohella Suomeen tuloveroja pysyvistä ja rakentamisen aikaisista työpaikoista, kiinteistöveroja ja yhteisöveroja. Myös datakeskusinvestointien myötä lisääntyvän uusiutuvan energian tuotannolla ja rakentamisella on omat positiiviset työllisyys- ja taloudelliset vaikutuksensa sekä alueellisesti että valtakunnallisesti. Mielikuva siitä, että ”datakeskukset eivät tuo Suomeen mitään” on siis väärä ja perustuu puutteelliseen tietoon teollisuudenalan toiminnasta ja taloudellisista vaikutuksista.

Datakeskukset käyttävät paljon sähköä, mutta kantaverkkoyhtiö Fingridin tuoreen arvion mukaan keskipitkällä aikavälillä näköpiirissä ei ole tilannetta, että uusi teollinen sähkönsyönti (tuli se sitten datakeskuksista tai muista teollisista hankkeista) ajaisi Suomea sähköpulaan. Fingridin mukaan Suomessa on tällä hetkellä noin 2000–3000 megawatin edestä uusiutuvan energian tuotannon hankkeita rakentamisvalmiina, mutta investointipäätöksiä ei ole tehty, koska sähkölle ei ole löytynyt kysyntää. Datakeskukset tarjoavat ratkaisun ongelmaan lisäämällä sähkönsyntä ja näin tukemalla uusiutuvan energian tuotantoa.

Jo pelkkä tieto suunnitellusta sähköveroluokan muutoksesta on aiheuttanut Suomelle mainehaittaa: tuoreen Business Finlandin arvion mukaan Suomi ei ole enää kärkisijoilla datakeskustoimijoiden pohtiessa mahdollisia investointikohteita – pahimmillaan Suomi on jo pudonnut kokonaan pois vaihtoehtojen joukosta. Poukkoileva päätöksenteko ja ennakoimattomuus on aiheuttanut sen, että Suomi menetti hyvän maineensa datakeskustoimijoiden keskuudessa. Datakeskusteollisuutta edustavan FDCA:n arvioiden mukaan ehdotettu muutos vaarantaa jopa 20 miljardin euron edestä investointeja.

Hallituksen esitysluonnoksen vaikutusarvioinneissa unohdetaan, että elämme globaalissa taloudessa, jossa maat kilpailevat investoinneista keskenään. Ei riitä, että investointi on kannattavuusrajan yläpuolella, vaan maan pitää olla vertailussa kaikkein houkuttelevin investointikohde sekä riskien että tuoton osalta.

Suomi on tähän asti ollut houkutteleva investointikohde datakeskushankkeille vakaan poliittisen ympäristön, kylmän ilmaston sekä edullisen uusiutuvan energian saatavuuden ansiosta. Mikäli veromuutoksen kanssa edetään, uhkaa Suomen vetovoimatekijöistä jäljelle jäädä pelkästään kylmä ilmasto. Suunnitellulla veromuutoksella hallitus antaa selvän signaalin, että emme edes halua sähköä käyttäviä investointeja. Samalla vakaa investointiympäristö ollaan tuhoamassa pikaistuksissaan

poliittisten irtopisteiden takia. Suomen investointiympäristöä ja sen vakautta arvioidaan myös muiden teollisuudenalojen investojien keskuudessa – onko Suomella siis todella varaa tämänkaltaiseen poliittiseen tempoiluun? Voimaa Tuulesta –koalition näkemyksen mukaan ei missään nimessä ole.

Jokelainen Piritta
Voimaa Tuulesta -koalitio